

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 10. - STEV. 10.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 12, 1924. - SOBOTA, 12. JANUARJA 1924.

VOLUME XXXII. - LFTNIK XXXII.

IZKORIŠČANJE IN IZABLANJE OTROK

Komisija za dobrodelnost je razkrila presenetljive razmere. — Zaposlitev otrok v najnežnejši starosti. — Mladina je oropana svojih najsvetejših pravic. — Celotno med šolskimi odmori morajo otroci delati. — Velikansko preobledenje domačih delavnic.

Že pred daljšim časom so pričeli v mestih države New Jersey, ki spadajo v okvirje velemera preiskavati domače delo otrok, in tozadevne razmere so bile objavljenje tekom sodnijskih obravnav, ki so se vršile. Sedaj pa zboruje v občinski hiši mesta New York, The New York State Welfare Commission ter vodi nadaljne preiskave v tem oziru. Šele sedaj se je pokazalo nepričakovano razsežnost domačega dela žensk in otrok v prenapolnjenih stanovanjih ter opozorilo na zle posledice tega dela za ljudsko zdravje in dobrobit. V naslednjem hočemo navesti par izjav prič, zaslišanih od komisije.

Mrs. Jean Herr, članica National Child Labor Committee, je izjavila: — "Majhni otroci, navzdol do starosti dveh let, opravljajo tvorniško delo v privatnih domovih."

Dorothy Knote, obiskujoča učiteljica v mestni službi, je izpovedala: — "Videla sem, kako so izdelovali majhni otroci punčke in druge igrače. Tekom šolskega popoldanskega odmora gredo otroci domov, delajo, vzamejo natekos kruha ter ga snedo nazaj na poti v šolo. Našla sem pri takem domačem delu štiriletnega otroka. Številne otroke, v starosti pod štirimi leti, se prisilili k domačemu delu ter jim zaprejo s kaznimi, če bi ne delali. Našla sem dve leti starega otroka, zaposlenega s tem, da je jemal narazen listke, pripravljene za izdelovanje umetnih rož. Neka deklica, sedeča na pragu hiše, je izrezavala čipke ter rekla, da dobi po 25 centov za sto jardov čipk. Če je pridna, lahko izreže po petdeset jardov na uro, — je izjavila deklica."

George Hall, izvrševalni tajnik Child Welfare Commission, je izjavil: — "Med 2000 družinami smo našli 106 družin ki zaslužijo z domačim delom manj kot \$300 na leto, dočim zaslužijo ostale družine manj kot po \$500. Preobledenje teh domačih delavnic je velikansko. Povprečno stanuje v dveh sobah po sedem ljudi. Od otrok, zaposlenih pri domačem delu, jih je 79 odstotkov pod postavno delavno starostjo 14 let in 35 odstotkov pod starostjo desetih let. Napredovanje takih otrok v šoli je seveda zelo ovirano."

Priče so izpovedale nadalje, da je nemogoče napraviti konec temu izkoriščanju otrok, ker bi bilo treba za to cele armade inšpektorjev.

Vsled dela otrok je tudi oškodovana industrija, kot je povdarjala Mrs. Florence Kelley, tajnica National Consumers eague. Podjetniki, ki izkoriščajo s tem revščino ljudi, da dajejo otrokom domače delo, se rede pri tem na stroške otrok ter škodujejo celi obrti, ker izvaja delo otrok škodljiv vpliv na delo odraslih. Pri tem pa je domače delo tako slabo plačano, da bi nikdo ne mogel živeti od njega. Na ta način izkoriščani otroci postanejo pozneje zločinci ali pa jih pobere jetika.

ŠVEDSKO OBDAJA LED.

Stockholm, Švedska, 11. jan. Švedska je obdana od neprodirne ledene seči. Enajst parnikov čaka nekoliko vstran od Gotherburga, kjer je led prav posebno

nevaren za navigacijo. Eden teh parnikov je švedski parnik Kung-solm, kateremu sta bila poslana na pomoč dva rušileca leda.

Baltiško morje je popolnoma zmrznjeno.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Poštni čkovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. \$12.20

2000 Din. \$24.20

5000 Din. \$60.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$ 9.90

300 lir \$14.55

500 lir \$23.75

1000 lir \$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 400 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

SEJA ANGLEŠKE DELAVSKE STRANKE.

Člani angleške delavske stranke, zbrani pri prvi seji po splošnih volitvah. Delavska stranka ima sedaj balančno moč v angleški politiki.

STRAHOVIT NARASTEK PREMOŽENJA FORD-A

V teku desetih let bo zaslužil Henry Ford po en milijon dolarjev na dan. — Njegovo sodanje premoženje znaša 840 milijonov dolarjev.

Finančni svet je vprizoril v zadnjem času preiskave glede premoženja avtomobilskega tvorničarja Henry Forda, ki narašča kot gorski plaz, ter je prišel do zaključka, da znaša za enkrat premoženje Forda \$840,000,000. V dvanajstih mesecih, ki so se končali dne 28. februarja preteklega leta so dobile njegove tvornice, po odšteti \$34,000,000 za davke, čistega dobička nad 119 milijonov dolarjev, in prebitek znaša sedaj od \$400,000 do \$450,000 na dan ali približno 150 milijonov dolarjev na leto. Takajšni finančni izvedenci so izračunali, da bo imel Ford, ki je sedaj star 61 let, po desetletni nadaljni delavnosti premoženje več kot treh tisoč milijonov dolarjev in da bo imel kmalu s svojim sinom Etselom dnevni dobiček v znesku enega milijona dolarjev.

To presega dohodke Združenih držav ter dohodke najmanj polovice ostalih civiliziranih dežel sveta, kojih nekatere morajo vzdrževati velike stalne armade. Poleg tega pa ni izdelovanje avtomobilov, traktorjev in drugih vozil edini vir dohodkov Forda, ker je tudi lastnik železnice, prometovnikov, rudnikov, bombaznih plantaž ter na tisoče akrov gozdov, katere neprestano pogozduje. Lahko bi prodal svoj avtomobil brez vsakega dobička ter imel še vedno velikanski dobiček pri prodaji nadomestnih delov za avtomobile in drugih potrebščin.

Pri tem pa zasleduje politiko, da vtakne pretežni del svojih dohodkov vsako leto v tvornice in druge svoje naprave, da mu je treba plačati le najmanjšo svoto za davke. Njemu se ni treba bati nikakih delavskih zadržev, ker plačuje več kot umiške plače. Njemu ni treba nobene finančne pomoči bank, pač pa je pripravljen posoditi milijone mestu Detroitu, če mu zmanjka denarja. V Washingtonu se pečajo s problemom obdačenja Forda, in kongresnik Green, načelnik odseka za pota in sredstva, se je baje že resno pečal z vprašanjem, na kak način bi se moglo Henry Fordu pritegniti k plačevanju primerno višjih davkov kot pa jih je plačeval dosedaj.

Dosti seveda ne bo iz tega, kajti stara prislovica se glasi, da vrana ne izkljuje vrani oči.

KRONPRINC SE JE UČIL PRI OTROCIH

Prejšnjega nemškega kronprince so na otoku Wieringen naučili ribiški otroci gladko govoriti hlandski jezik.

Wieringen, Holandska, 11. jan. Otroci ribičev na otoku Wieringen so bili glavni tovariši in spremljevalci prejšnjega nemškega kronprince Viljema tekom njegovega petletnega bivanja na otoku izza konca svetovne vojne.

Kadar ni prejšnji kronprince izdeloval podkev, kar je predstavljalo njegovo glavno telesno urjenje, ali čital, se je izprehajal po poljih ali ob morskem bregu v spremstvu otrok. Od teh otrok se je tudi Viljem naučil gladko govoriti hlandski jezik.

Moji najboljši pomočnik pri učenju jezika so bili otroci ribičev, — je rekel prejšnji kronprince, malo predno je odpotoval v Nemčijo, da se pridruži svoj družini.

Otroci niso bili tako plah kot odrasli, ki so bili v zadregi v moji navzočnosti, ter tako naravn kot je treba biti. Igral sem se dečki in deklicami, držal manjšo pogosto na kolenih, jim risal slike živali, hiš in dreves ter včasih celo skiciral slikovite otroke same ter jim podaril pripravljene skice.

Potom občevanja z otroci sem se privadil njih jeziku boljše in lažje kot če bi bil posvetil ves svoj čas proučevanju slovnic in knjig. Možgani normalno razvitega mladiča so najbolj čudovita stvar na svetu.

Viljem je star nekaj nad štiri deset let ter ima sam šest otrok kojih najstarejši je star osem najst let.

MILJON DOLARJEV ZA VSE UČILISČE.

Bruselj, Belgija, 11. januarja. Neki industrialec v Detroitu, Rafael Herman, je dal en milijon dolarjev Mednarodnemu vseučilišču, ki ima tukaj svoj glavni stan.

Tako se glasi v poročilu, ki je bilo objavljeno danes tukaj ter povzročilo precej razburjenja.

KOLEDAR

za leto 1924

STANE SAMO 40c

Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

CILJI ANGLEŠKE DELAVSKE STRANKE

Angleško delo ne bo igralo uloge bedaka, — je izjavil delavski voditelj, ki je določen za mesto kancelarja. — Velik strah navdaja takozvane višje angleške kroge. Izkusenj, ki jih je imel narod pred dobrimi desetimi leti, ne kaže ponoviti. — Potreba je prilike za razvoj.

Poroča Phillip Snowden.

London, Anglija, 11. januarja. — Radovednost glede tega kaj bo storila delavska vlada, se nikakor ne omejuje na pristaše delavske stranke ter one, ki simpatizirajo z njo. V aristokratskih in finančnih krogih vlada neke vrste potrtost.

Neka resnična grofica me je s strahom vprašala pred par dnevi (čitala je namreč malo poprej Morning Post), če je resnica, da bo prva stvar, katero bo storila delavska vlada, prerezati vrat slehnega aristokrata ter ukrasti njegovo lastnino. Skušal sem jo pomiriti z zagotovilom, da se delavska vlada še ni odločila, kaj bo njeno administrativno dejanje, a če bi sklenila rezati vratove aristokratov, bi v podporo svojega dejanja lahko navedla dosti tak zgodovinskih slučajev njenih prednikov. Grofica me je zapustila vsa srečna.

Kapitalistično časopisje je poseglo globlje kot kedaj poprej, ko skuša vzbuditi sovraštva, strasti in razredne predsodke. Prav nič se ne briga za interese dežele ter bi z veseljem uničilo dežele, če bi moglo s tem uničiti tudi delavsko stranko.

Izbruhi tega časopisja bodo mogoče prestrašili par bojazljivih ljudi a najbolj zmačilna stran kampanje, ki se obrača proti delavski vladi, je majhni učinek, katerega ima na javno mnenje v splošnem.

Mi ne moremo pričakovati od svojih političnih nasprotnikov, da bi z veseljem sprejeli delavsko vlado, a trezna pamet naroda je pripravljena sprejeti jo.

Ena stvar je gotova sredi splošne negotovosti glede tega, kaj bo storila delavska vlada. Delavska vlada ne bo igrala uloge bedaka. Resnični interesi dežele so delu prav tako ali še bolj pri srcu kot katerikoli drugi stranki. In delavska stranka ima dovolj zdravega razuma, da ne bo poskusila nemogočega.

Pečala se bo z dejstvi ter spoznala omejitve svoje sile. Skušala bo izvršiti vsako praktično stvar v notranjosti teh omejitev, v kolikor soglašajo te stvari z njenimi principi in njenim programom. Zadosti imam vere v razsodnost večine angleškega naroda, da sem prepričan, da bo znala ceniti težko delavsko vlado, ki bo sicer v uradu, a ne bo imela sile. Imam tudi vero v zmoglost mož, ki bodo stvorili delavsko vlado in kar je prav tako važno v duha strpljivosti, lojalnosti in tovarištva vseh pristašev delavske stranke v parlamentu in izven njega.

Če ne bo mogla delavska vlada računati s tem, bo njena največja slabost v notranjosti stranke same. Ne sme se ponoviti izkušnje tekom leta 1906 in 1907. Ko je prišla leta 1906 delavska stranka v parlament, močna štirideset mož, smo imeli v svojem gibanju navdušene duhove, ki so pričakovali nastop milenija v dvajsetih mesecih in ki so postali ostri kritiki stranke, ker se njih želje niso izpolnile.

Delavska vlada ne bo prinesla nebes na svet. Naj stori opozicijsko časopisje vse, kar je v njegovi moči. Če pa bomo ostali mi vsi verni svoji stvari, bo storila več kot se je storilo kedaj poprej v preteklosti, da ublaži tragične razmere, v katerih žive danes milijoni.

Edina stvar, za katero prosimo je primerna prilika in nato smo pripravljeni, da se nas sodi po naših dejanjih.

NOVA PETROLEJSKA POLJA V SIBIRIJI

V Sibiriji so razkrili nova petrolejska polja. — Znanstveni komisariji sovjetov so našli tudi premog, platin in magnetično rudo.

Moсква, Rusija, 11. januarja. Sovjetska Rusija ni mogla dosejati dosti storiti, da poravi svoje obstoječe rove in rudnike, vendar pa premine komaj dan, ne da bi se poročalo o razkritju novih mineralnih ali petrolejskih skladov.

Rusi sami so že dolgo časa vedeli, da vsebujejo različne neraziskane pokrajine severa ter Sibirije par najbogatejših kovinskih skladov na svetu. Tekom preteklega leta je bilo odposlanih na dueate znanstvenih ekspedicij, da preiščejo možnosti teh pokrajin.

Iz Vladivostoka poročajo, da je komisija profesorja Polevoja, ki se je vrnila iz Kamčadke, objavila, da se ji je posrečilo najti tamkaj velikanske vire petroleja ni da so skladi tako prenašeni s petrolejem, da ga je mogoče z roko iztisniti z ilovice.

Nadaljna komisija je preiskala Tungunski bazin, v bližini rek Jenisej, Lena in Angara v Sibiriji. V Novonikolajevsku je ta komisija objavila, da je zasledila v bazinu velika premogovna polja. Našla je tudi platin in grafit.

Nadaljna raziskavanja se vrše tudi na Kola polotoku, kjer so našli preteklega leta več dosedaj nepoznatih rud, v gorskih okrajih med Arktičnem morjem ter Belim morjem. Te rude so baje meteorološkega izvora.

Nadaljuje se tudi s preiskavo obširnega polja magnetične železne rude v provinci Kursk v južni centralni Rusiji. Ta magnetična železna ruda je bila znana znanstvenikom že več let ter so jo imenovali "anomalijo iz Kur-ska".

V tej pokrajini je magnetična sila rude tako velika, da kažejo kompasi proti tej rudi, mesto proti magnetičnemu tečaju.

Nekateri navdušeni znanstveniki priporočajo, naj se kar najhitreje razvije ta nova mineralna bogastva Rusije, a vladna ekonomska politika se glasi, da je treba naprvi spraviti v red obstoječe rove ter se šele nato lotiti izčrpavanja novih.

NAJGORKEJŠI ENAJSTI JANUAR.

Ob poldesetih zjutraj v petek, dne 11. januarja, je kazal toplotmer v New Yorku 57 stopinj, torej več kot kedaj poprej istega dne tekom cele zgodovine vremenske urada. Ker je pihal južni veter z naglico 60 milj na uro, je izjavil vremenski urad, da je vreme skrajno neobičajno.

Dež je padel celi dan, a vremenski proroki so izjavili, da se bo vreme obrnilo na boljše.

PREDSEDNIK JE PISAL NEMŠKIM OTROKOM.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Prvikrat v zgodovini ameriške pomoči v centralni Evropi se bo prečitlo nemškimi otrokom pisma predsednika Coolidge-a in tajnika Hughesa. Parnik "America" je dospel večerj v Bremerhaven s pošiljateljivo živih in obleke za nemške otroke. Obšinske oblasti bodo razdelile darove iz Amerike med 1200 otrok in tekom slovesnosti bodo prečitana pisma Coolidge-a in Hughesa.

Orijentalni humor.

Revdčina je zavlada v hiši Nasradin-hodža. Gre in se pogodi s sodnikom, da mu bo pasel živino. A tudi Nasradin-hodža je imel kravo in jo žene skupno s sodnikovo živino na pašo. Nekoč se zgodi, da pobede krava Nasradin-hodže sodnikovo, ki ostane na mestu mitva. Nasradin-hodža si ne ve kako pomagati, steče k sodniku in mu reče:

"Gospod sodnik! Tvoja krava je zabolela mojo!"

"Pa kdo je kriv, dragec moj, ali jo je kdo nagljal?" vpraša sodnik.

"Nič ne, sami sta se pobodila", odvrne Nasradin-hodža.

"E, kaj naj naredim, živino ne boš sedil", reče nato sodnik.

Tedaj se oglasi Nasradin-hodža: "Stoj, čakaj, sodnik, naj ti povem. Moja krava je zabolela tvojo!"

"E, e! Potrpi malo, da pogledam v paragrafe", reče sodnik in iztegne roko, da vzame knjigo. A Nasradin-hodža ga zagrabi za roko in mu reče:

"Ne boš, pri moji veri, če ni gledal moji kravi v paragrafe, tu di svoji ne boš!"

Nekoč pride Nasradin-hodža v deževnem vremenu domov. Žena mu sezuje opanke in jih obesi blizu ognja, da se posušijo; a Nasradin-hodža skoči nanjo in zakriči: "Si li nora, kaj staviš opanke na ogenj, saj bodo zgorele; nesi jih na mestečko, saj je svetlo kakor podnevi!"

Žena ga posluša in obesi opanke pred hišo. Ko mu prinese žena drugo jutro opanke in ko vidi Nasradin-hodža, da so se na mrazu in vetru skrčile in otrple, ji reče: "Vidi, da si mesec bolje kot ogenj; ne čudim se, da jih čuši, nego le, da jih je tako presušil!"

Nekoč dne se je sprehajal Nasradin-hodža ob vodi in vidi nekoliko rac, ki čopljajo po vodi. Slučajno je imel s seboj nekoliko kruha in si misli: "Kruha imam, treba ujeti se raco, voda je tu, drv ne bo težko najti, pa bo sijajna malica!"

Nasradin-hodža se spusti za racami, a nobile ne more ujeti. Ker se mu ni posrečilo, da bi ujel raco, sede kraj vode, začne pomakati kruh v vodo in ga ja. Pride neki človek mimo in ga vpraša, kaj dela. Nasradin-hodža mu odvrne:

"Rac e obari jem."

Nekoč se odpravi Nasradin-hodža v Skadlar. Pred mestom zagleda otroka, ki se igrajo. Stopi k njim, oni se zberejo okrog njega in ga vprašajo:

"Kam greš, očka?"

"V mesto sem namenjen", odgovori Nasradin-hodža. "A čujte, otroci, povejte mi, kaj bi lahko kupil na trgu, da se nasitim, a da vendar prihranim denar?"

Otroci mu odgovorijo:

"Veš kaj, mojster! Pojdi v mesnico, kupi zelodec in pojej, kar je znotraj. Nato operi zelodec in ga prodaj. Tako se lahko nasitiš in si prihraniš denar."

Ko sliši Nasradin-hodža, kar mu je rekla deca, si misli:

"Pri moji veri, meni pa res ne kaže v Skadlar, če so že otroci taki, kakšni bodo šele odrasli!"

Nato se okrene in gre domov.

Nekoč noč ukrade Nasradin-hodža petelina, ga stlači pod plašč in hiti proti domu. Spotoma ga sreča straža in ga ustavi:

"Ej, hodža, kam ob tej uri in kaj nosiš pod plaščem?"

"Nič takega, zakasnili sem se", odvrne Nasradin-hodža in hoče dalje. A straža ga zgrabi, mu razgrne plašč in ko vidi petelina, ga vpraša:

"Ej, hodža, odkod pa to in kam neseš petelina?"

"Ze teden dni je, kar ne kliče več dneva, pa ga nesem k urarju, da ga navije!"

Nasradin-hodža je potoval od nekega z natovornim oslom. Osel je bil silno žejen in je hotel k maki, ki je imela zelo strm pristop. Nasradin-hodža se je bal, da bi se zakotalil tovor in je z vsemi močmi zadrževal osla, a ga ni mogel ustaviti. Ko se je pa osel približal mlaki, zaregljajo žabe v močnem zboru, osel se prestraši in zbeži nazaj.

Nato reče Nasradin-hodža:

"Hvala vam, predragi moji skr-

jančki, to naj vam bo v zahvalo, da si kupite slaščice!" in vrže nekaj grošev v vodo.

Nekoč dne se vrača Nasradin-hodža silno žejen od dolgega pota in stopi v gostilnico. Bilo je že ob trdem mraku in gostilničar natoči v naglici Nasradinu-hodži prepevano pijačo v neki vrč, kjer je imel shranjene šibre. Nasradin-hodža hlastno izpije in se odpravi domov.

Čez nekoliko časa zapazi gostilničar, kaj se je zgodilo, se prestraši, teče k Nasradinu-hodži in ga vpraša:

"Človek božji, kaj je s teboj?"

"Kaj naj bi bilo?" odvrne Nasradin-hodža.

"Ne zameri", reče gostilničar, "v mraku in v naglici sem ti natočil v vrč, kjer so bile šibre!"

"Šibre!" odvrne Nasradin-hodža. "Zdaj razumem, ko em se pravkar omenil, sem ustrelil mačko, ki je stala za mano!"

Nasradin-hodža je živel s sodnikom v prijateljstvu in je zahajal pogostoma k njemu na razgovor. Nekoč dne prija na konju, ga privleče pri sodniku in gre k sodniku.

Ko sta sedela s sodnikom in se razgovarjala, pripeljejo nekega dne človeka, o katerem je dognala preiskava, da je krivo pričal. V oni dobi so kaznovali take ljudi tako, da so jih posadili rittenško na konja in so jih peljali skozi mesto. Ker se je nahajal konj Nasradin-hodže blizu pri sodniku, se je izvršila kazen na njem.

Čez nekoliko dni so zalotili istega človeka, da je krivo pričal, in zopet so ga morali prepeljati na konju po mestu. A ker niso imeli na sodniki konja pri roki, so posadili k Nasradinu-hodži, naj jim posodi svojega.

A Nasradin-hodža jim odvrne: "Konja ne dam! Rečite onemu lopoču, naj se ohlani teh poslov, ali pa naj si sam kupi konja, na katerem bo jahal, kadar bo krivo pričal."

V mesto kjer je prebival Nasradin-hodža, pride nov paša (visok turški dostojanstvenik) in vsi hitijo, da ga počestijo, kakor je to običajno in mu prinašajo darove. Tudi Nasradin-hodža se odloči, da pojde k paši, nabere nekega večera kutine in jih položi v košek, da jih odnese drugo jutro paši v dar in v pozdrav.

Žena njegova je videla, kako pripravljala lepe in debele kutine ter ga vpraša:

"Komu te namenjeno?"

Nasradin-hodža ji odvrne:

"Saj veš, da je prišel novi paša, čas je, da se mu poklonim in mu nesem darilo."

"Mar se to nosi v dar, Bog se te usmilil!" mu odvrne žena. "Bolje bi bilo in lepše, da nabereš fige, dateljine ali kaj podobnega."

"Ne", reče Nasradin-hodža, samo kutine mu ponesem, drugače nič!" in vzame lepo vezano brisačo, pokrije z njo kutine in leže spat. A ženska je ženska in hoče, da obvelja njena; čaka, da zaspi mož, gre na vrt, nabere fige, jih položi mesto kutin v košek ter jih zropet pokrije.

Drugo jutro vstane Nasradin-hodža, se praznično obleče, vzame košek, ne da bi odgnil brisačo in se odpravi naravnost k paši. Paša, ki je že popreje slišal pripovedovati o Nasradinu-hodži, ga pozove predse, ker se je hotel z njim nekoliko pošaliti.

Ko stopi Nasradin-hodža pred pašo, pade na kolena in se mu klanja, sluge pa odnesejo njegovo darilo paši, ki jim zapove, naj zmečejo Nasradinu-hodži fige v glavo, a ta se klanja in vpije: "Hvala, hvala!" vse dotlej, dokler ni dobil vseh fig v glavo.

Paša se zelo čudi ter vpraša Nasradin-hodža:

"A zakaj vpiješ hvala! in komu se zahvaljuješ?"

"Moja hvala ne velja tebi, prešviti paša, temveč moji ženi, ki je bila tako pametna, da je položila fige v košek. A če bi bile to tiste kutine, katere sem jaz pripravil, bi bila zdaj moja glava mehka kakor fige", mu odvrne Nasradin-hodža.

"A zakaj vpiješ hvala! in komu se zahvaljuješ?"

"Moja hvala ne velja tebi, prešviti paša, temveč moji ženi, ki je bila tako pametna, da je položila fige v košek. A če bi bile to tiste kutine, katere sem jaz pripravil, bi bila zdaj moja glava mehka kakor fige", mu odvrne Nasradin-hodža.

"A zakaj vpiješ hvala! in komu se zahvaljuješ?"

"Moja hvala ne velja tebi, prešviti paša, temveč moji ženi, ki je bila tako pametna, da je položila fige v košek. A če bi bile to tiste kutine, katere sem jaz pripravil, bi bila zdaj moja glava mehka kakor fige", mu odvrne Nasradin-hodža.

"A zakaj vpiješ hvala! in komu se zahvaljuješ?"

"Moja hvala ne velja tebi, prešviti paša, temveč moji ženi, ki je bila tako pametna, da je položila fige v košek. A če bi bile to tiste kutine, katere sem jaz pripravil, bi bila zdaj moja glava mehka kakor fige", mu odvrne Nasradin-hodža.

"A zakaj vpiješ hvala! in komu se zahvaljuješ?"

"Moja hvala ne velja tebi, prešviti paša, temveč moji ženi, ki je bila tako pametna, da je položila fige v košek. A če bi bile to tiste kutine, katere sem jaz pripravil, bi bila zdaj moja glava mehka kakor fige", mu odvrne Nasradin-hodža.

"A zakaj vpiješ hvala! in komu se zahvaljuješ?"

"Moja hvala ne velja tebi, prešviti paša, temveč moji ženi, ki je bila tako pametna, da je položila fige v košek. A če bi bile to tiste kutine, katere sem jaz pripravil, bi bila zdaj moja glava mehka kakor fige", mu odvrne Nasradin-hodža.

Molitveniki:

Duša popolna	1.-
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.70
v usnje vezano	1.50
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.70
v usnje vezano	1.30
v fino usnje vezano	1.60
v fino usnje vezano	1.80
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sveta Ura:	
fino v platno vezano, z debeli-	
mi črkami	1.00
v usnje vezano	1.60
v najfinije usnje vezano ..	1.80

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:

(ZA MLADINO.)	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano ..	1.20
(ZA ODRASLE.)	
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

Poučne knjige:

Abecednik slovenski:	
broširan	.30
trdo vezan	.50
Angleško-slovenski slovar	
(Dr. Kern)	5.00
Angleška služba ali nauk kako	
naj se k v. m. streže	.10
Domači živinozdravnik	1.25
Dva sestavljeni plesa: Četvorka in	
beseda spisan in narisan	.35
Isvedoreja	.70
Zgodovina. Zemljepisni pregled	
Kubična knjiga ali hitri računar	
za trgovce z lesom	1.00
Knjiga o lepem vedenju.	
Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški	
državljan	.15
Knjiga o dostojnem vedenju ..	.50
Kako postanemo stari	.40
Katekizem (veliki)	.40
Mlekarstvo v črticah za živi-	
norejo	.70
Nemško-angliški tolmáč	.60
Največji spisek ljubavnih pism ..	.30
Nemščina brez učitelja	
1. del	.50
2. del	.50
Pravila za oliko	.65
Perotinar	
1. letnik	.50
2. letnik	.60
3. letnik	.30
"Praktični računar"	
Ročni slov.-angl. in angl.-slov.	
slovar	.70
Slovensko-angliška slovnica,	
s slovarjem, trdo vezana	1.50
Sveto pismo stare in nove zaveze,	
vsebuje 1040 strani	3.00
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	
Slovensko-italijanski in Ital.-slov.	
slovar	1.00
Srbska začetnica za Slovence ..	.40
"Slovensko-nemški in nemško-sloven-	
ski slovar	1.-
Slovenska Narodna mladina ..	1.25
Spretna kuharica	1.50
Spretna kuharica, trdo vezano ..	7.00
Slovenska kuharica	1.50
Umni čebelar	.50
"Solina knjizica	.50
Veliki slovenski spisevnik raznih	
raznih pisem. Trdo vezano	1.50
Veliki vseved	1.00
Zbirka domačih zdravil kakor jih	
rabi slov. narod	.75
Zgodbe sv. pisma	.30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-	
vencev	.85
1. zvezek	.85
2. zvezek	.85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez.	4.00
Andrej Hofer	.50
Lenška vedeževalka	.35
Belgrajski Biser	.40
Orke in porednosti	.40
Leči rojaki, trdo vezano	1.00
304. roman, trdo vezano	.75
Božja pot na Smarno Gore	.25
Balkanska Turška vojaka	.25
Čarovnica starega grada	.25
Cvetke	.25
Čigantova ovcia	.35
Čas je zlato	.30
Vetina Borogradska	.50
Holi z orožjem	.50
Dve sliki — Njiva, Starša —	
(Meško)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Dom in svet. Letnik 1908	2.00
Duhovni boj	.50
Elizabeta	.35
Čran Baron Trenk	.35

Naročilom je priložiti depar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Knjigarna "Glas Naroda"

Vra Diavolo	.50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Goščinski Lenard. (Ivan Cankar)	
Goščinski katekizem	.75
Gruda umira	.50
Golem, roman	.70
Hedvika	.35
Humoreske, Groteske in Satire ..	.60
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz zapiske globeli	1.50
Igralec, roman, spomini mladosti ..	.90
os. Jurčič spisi:	
zv. Cvrt in sad, Hiti mestnega	
sodnika. Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
zv. Sosedov sin. Sin kmetkega	
esarja itd. Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
zv. Dr. Zober, roman. Tugom-	
er, tragedija v 5. dejanjih	1.00
Trdo vezano	1.00
črtavje in berat	.25
črtavje Mucnica, trdo vezano ..	.35
črtavje, trdo vezano	.40
Judski povesti. — Od hise do hi-	
se. — Sin	.60
Judski knjižnica:	
1. zv. Dvorana. Zgodovinska	
povest	.50
2. zv. Jernat Zmagovatelj. — Med	
Plazovi	.50
3. zv. Mala življenja	.60
4. zv. Zgodnja kmetka vojaka ..	.75
5. zv. Prihajajo	.60
6. zv. Pasjeglavci	.75
7. zv. Kako sem se jaz likal. (Bre-	
ncelj)	.30
8. zv. Kako sem se jaz likal. (Bre-	
ncelj)	.30
9. zv. Kako sem se jaz likal. (Bre-	
ncelj)	.30
10. zv. Zveti sin. Povest iz zvlade	
Akbarja Velikega	.25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica, po-	
vest	.30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz	
misijonov v Koreji	.30
13. zv. Boj in zmaga, povest	.30
14. zv. Prisega Huronskega gla-	
varja. Povest iz zgodovine ka-	
nadske	.30
15. zv. Angelj sinčev. Braziljska	
povest	.30
16. zv. Zlatokop. Povest	.30
17. zv. Prvi med Indijanci ali	
vojna v Nikaragui	.30
18. zv. Preganjanje Indijanskih mi-	
sonarjev	.30
19. zv. Mlada mornarja. Povest ..	.30
20. zv. Saljivi Slovence	.60
21. zv. Svitane, roman, trdo vezano ..	1.00
22. zv. Turci pred Dunajem	.50
23. zv. Trenutki oddiha	.40
24. zv. Umor v Sarajevu	.10
25. zv. Iskanje Republike. Satiričen ro-	
man. 2 knjigi	1.25
26. zv. Vera, roman	.55
27. zv. Trdo vezano	.55
28. zv. Veliki vseved	1.00
29. zv. Vrtar. Rabin dr. Tazere, trdo	
vezano	.60
30. zv. Zadnji dnevi nesrečnega kralja	
Zaklad na kozjem estrovu	.50
31. zv. Zadnja pravda	.50
32. zv. Zmaj iz Bosne	.80
33. zv. Zlatarjevo Zlato	1.00
34. zv. Za milijoni, trdo vezano	.65
35. zv. Zbirka slovenskih povesti:	
1. zv. Vojnomir ali poganstvo ..	.35
2. zv. Hudo brezno	.35
3. zv. Vesele povesti	.35
4. zv. Povesti in slike	.35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsak-	
danji kruh	.85
36. zv. Zbirka knjižnica:	
1. zv. Pegan in Lambergar	.75
2. zv. Črna smrt	.75
3. zv. Zločin	.75
4. zv. Mož z razregano dušo	1.25

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

Bob za mladi sob, pesnitve	
Dedek je pravil, pravilice	
Mladim sreem	
Narodne pripovedke, 3. zvezek...	
Narodne pripovedke, 4. zvezek...	
Pravilice in pripovedke za mladino:	
1. zvezek	
2. zvezek	
Slavček, zbirka solskih pesni	
venčiki. Zbirka pesni za mladino:	
trdo vezano	1
Volk spokornik in druge povesti za	
mladino	1
Zbrani spisi za mladino:	
1. zv., trdo vezano. Vsebuje 15	
povesti	
2. zv., trdo vezano. Pripovedke in	
pesni	
3. zv., trdo vezano. Vsebuje 12 po-	
vesti	
4. zv., trdo vezano. Vsebuje 8 po-	
vesti	
5. zv., trdo vezano. Vinski brat	
6. zv., trdo vezano. Vsebuje 10 po-	
vesti	
Imeniške knjige s slikami:	
Mlada greda; pravilica s slikami	
Pepelica; pravilica s slikami 1	
Edeta kapaica; pravilica s slika-	
mi	1
Snežuljica; pravilica s slikami 1	
Trnoljčica; pravilica s slikami 1	
Njige za slikanje:	
Mladi slikar	
Slike iz pravljic	
Njige za slikanje čudneje popez-	
ni s barvami in navodilom:	
Mladi umetnik	1
Otroški vrtec	1
Za hroček čas	1
Zaklad za otroke	1

Erwin Rosen:

V LEGIJI TUJCEV.

za "Glas Naroda" priredil A. Šabec.

(Nadaljevanje.)

Mrzlica dezertacije.

Vedno in vedno se pojavlja med legijonarji neutešeno hrepenenje po svobodi, rešitev iz tega pekla, kamor so v trenutku hipne slabosti sami prostovoljno zašli.

Toda beg iz legije ni lahka stvar. Za beg je potreben predvsem denar. Ubogi vrage, ki zbeže brez denarja, ne pridejo skoro nikoli daleč ter so najkasneje že v par dneh ujeti od arabskih žandarjev. Lakota in žeja gonita te ubežnike vedno v bližino arabskih vasi in španskih naselbin ter v bližino velikih cest, na katerih pa so neprestano patrolje. Tedaj ne pomaga ubežniku nobena zvrja; vsa njegova energija zlomita žeja in glad.

Tak beg podvzamejo legijonarji v trenutkih obupa in jeze ter ne pomislijo, kam jih bo vodila pot, dovolj jim je, da so iz območja vojašnice. Legija ima za ta način dezertacije poseben izraz: gremo na pump, ali francosko: — Aller au pout. — Beseda je posebna in njen izvor zagotovo. Zvečer, ko snajžijo legijonarji pri veliki mizi svoje jermenje, pade beseda o begu. Naenkrat vstane od mize star legijonar, rodom Avstrijec.

— Prokleta banda! — je zakričal. — Jaz grem na izprehod. Grem na pump!

Ko je to izgovoril, si je opasal bajonet ter krenil proti vratim. Pri vratih je še enkrat obstal: — K vragu z vami!

S tem slovesom je odšel in ni ga bilo več nazaj. Po več tednih pa je polkovna pisarna izstavila fotografijo strašno razmesarjene ga trupla. Bilo je truplo nesrečnega Avstrijca. Njegovo truplo je našla na marokanski meji francoski obmejna patrolja. Poveljstvo je obvestilo oficir, ki ima seboj vedno fotografski aparat, je vzel sliko, nakar je bil posnetek te slike po slan vsem kompanijam, da se mrtveca identificira. Polk ima celo vrsto takih slik, ki predstavljajo trupla golega moža, ki je navadno vedno strašno razmesarjeno. Stotine in stotine legijonarjev, ki so poskušali pobegniti, je našlo v pustinji strašno smrt iz rok Arabcev.

Navadno pobežnejo legijonarji v majhnih skupinah, in sicer nimajo na sebi ničesar kot svojo uniformo in svoj bajonet. Pobežnejo pred deveto uro zvečer, ko so vrata vojašnice še odprta. Iz vojašnice pobežnejo na plan, potem preko vinogradov v temno afriško noč. Na begu gladujejo, kajti pri sebi imajo kvečemu košček kruha. Toda ti ubežniki marširajo. In kako bi ne? Saj so vendar navajeni delati velikanske pohode težko obloženi, a sedaj ko nimajo na sebi nikakih bremen, prehajajo v čudovito kratkem času naravnost neverjetne razdalje. Pet minut gre v teku, pet minut korakoma. In tako gre celo noč; naslednjega jutra so ubežniki že šestdeset kilometrov od svoje postaje. Pri kakem španskem naseljenju se ustavijo, kjer si izprosijo košček kruha in požirek vina. V večini slučajih seveda ne smejo računati na dobro srčenost teh ljudi, temveč njihovi bajoneti so tisti, ki jim pripomorejo, da je njihova prošnja uslišana. Ako zaslišijo peketanje konjskih kopit, se ubogi vrage v divji paniki poskrijejo ter leže tako v pesku po cele ure, dokler ne izgine na horizontu arabska konjeniška patrolja.

Obupani ubežniki, ki hočejo za vsako ceno dospeti v Maroko, dobe to in tam tudi puške, katere si znajo na ta ali oni način prilastiti. V takem slučaju imajo orožje proti obmejnemu roparjem. Svojih lastnih pušk namreč ne morejo vzeti seboj na beg. S puško na rami ne bi mogli nikoli skozi vrata vojašnice.

Tak star, izkušen legijonar, ki so mu znane vse prilike ob meji, maršira samo ponoči. Tako marširajo vsi ubežniki.

ra, dokler ne pride do vrste šotorov, v katerih prebiva obmejna straža. Tak legijonar dobro ve, da so vrste teh šotorov trojne in da so oddaljeni vsakega četrtilometra drug od drugega. V temni noči se splazi skozi. Za to pa potrebuje mnogo časa. Šotori stojijo sicer dokaj narazen in zdi se, da je prehod skozi lahek, toda vsakih dvesto korakov stoji stražnik z nabito puško.

Toda legijonar je potrpečljiv, ker ve, da gre za njegovo svobodo. Po cele ure se plazi, da se končno priplazi do zunanjih šotorov. Hiter urez z bajonetom v šotorsko platno, previdno tipanje — in legijonarska puška in pas za naboj sta njegova. Nato se istakotno tiho in previdno splazi proč. Sedaj ima orožje. Sedaj ima vsaj nekaj, da si brani golo življenje pri prekoračenju Maroka!

To, kar sem zdaj opisal, pa se zgodi le v najugodnejših, redkih slučajih. Navadno zaseže bežečega legijonarja že po par dneh svobode, če se sme to plaho skrivljanje in beganje tako imenovati njegova usoda, in sicer v obliki jezdečih arabskih žandarjev, ki ga z revolverjem v roki ustavijo ter odženejo nazaj, odkoder je ubežal. Z verigo ga priklene arabski žandar za sedlo svojega konja, nakar mora ubogi izmučen in gladni legijonar gledati, kako bo držal korak s konjem, katerega pozone Arabec tu in tam v dir. — Dospetvi v vojašnico, je kaznovan s 60 dnevi temnice in postom, če pa manjka kak kos njegove uniforme, pride pred vojno sodišče radi dezertacije in tatvine.

Nato sledi dolgoletna zaporna kazen ali pa premeščanje v kazenske kolonije, kar pomeni toliko kot gotovo smrt, ker nihče ne prenese strašnih muk v kazenskih kolonijah niti ne ondote klime.

Kakor sem že rekel, je beg iz legije vedno skrajno težaven, in tudi če ima legijonar denar, mu s tem še ni zagotovljen uspeh. Toda naj prične od kraja:

In če se legijonarju do tu vse posreči, še vedno ni na varnem. Legijonarji, ki si kupijo vozni listek za angleške ali nemške parnike, so čestokrat v zadnjem trenutku zasačeni, kajti inozemske parnike se najstrožje kontrolira. Najvarnejša je še vožnja na francoskih manjših parnikih, ki vozijo samo med afriškimi kolonijami in Francijo ter se nikjer ne dotaknejo inozemstva. Na teh parnikih se navadno ne zahteva potnih listov.

Popolnoma varno pot pa ima ubežni legijonar v smeri Alžir — Tunis. Tamkaj ga ne bo v gneči in vrvenju levantinskega prometa nihče opazil in za pasažo v kako italijansko luko mu ni treba nikakih listin. Toda stroški so ogromni!

Med ubežnimi legijonarji je le malo taktih, ki bi lahko pobežnili po železnici in potem potom parnika v Evropo. Potovanje stane denar. Beg preko mesta Alžira zahteva že majhen kapital. Najmanj 150 frankov. To je zelo nizko računano, kajti približno 70 frankov mu požre že nakup obleke. Koliko pa je v legiji legijonarjev, ki bi razpolagali s to vsoto!

Večina legijonarjev skuša pobegniti kar na slepo preko pustinje, kakor sem prej opisal. Tak beg pa se skoro nikoli ne posreči. Nekaj dni stradanja in vagabundiranja po puščavi, nakar jih ujamejo arabski žandarji. Kaka naj tudi gre tak legijonar proti obali? V uniformi? Peš?

V teh dveh besedah je vsa tragika legijonarjevega bega. Dasi znaša razdalja do obali preko 100 kilometrov, ne bi to še nič pomenilo za legijonarja, ki je vajen delati pravilno dolge marše. Toda neprestane straže in patrolje v pustinji in legijonarja je spoznati po njegovi uniformi na velike daljave.

(Nadaljevanje.)

(Dolje prihodnjič.)

Ludendorffova smola.

Po zmagi pri Tannenbergu leta 1914 je Ludendorff našel bojnepse na poznanskega prosjaka. "Prišel bo dan", je vpil beač ves krvav pod kremplji griskega samsova, "prišel bo dan, ko boš tudi ti bežal med laježem istih psov, katere danes hujskaš name. Begal boš na zapad, begal na vzhod, begal na sever in begal na jug..." Ludendorff pa se mu je kot vojačina prostočina rezal in krohotal. Vendar siromakova prerokba se je skoro doslovno obistnila. Nemški skrajno levičarski dnevniki trdijo tako: Ludendorff se je začel umikati na zapadni fronti; osvoboditev Poljske, baltskih dežel in deloma Slezije ga je pognala na vzhod. Ob Kappovem prevratu se je bivši generalisim umaknil na Švedsko, na sever. Nazadnje pa se je uresničil še "beg na jug". Poslednja napoved je še trpkejša: Ludendorff niti ni mogel lisiči na rep sest, temveč se dolgočasi v nazadnjaških bavorskih temnicah.

Ubežnik pa blodi po ulicah židovskega mesta ter mora skrbno paziti, da instinktivno ne podzavlja srečujočih ga podčastnikov in častnikov. Toda pred seboj ima še vedno neštivilno težko.

Nikjer ne sme vzbujati pozornosti, skrbno mora brzditi svoj jezik, povsod mora igrati vlogo navadnega potnika. S postaje Sidi-bel-Abbes, ki je noč in dan zastražena od legijonarskih podčastnikov, se seveda ne more od peljati. Hoditi mora ponoči do kakke druge postaje, v neprestnem strahu, da ga ne zalotijo arabski žandarji. Nato pride vožnja po železnici v kako obmorsko mesto. V poštev prideta pravzaprav samo mesti Oran in Alžir, kajti samo iz teh mest vozijo redni parobrodi v Evropo.

Ubežnik pa blodi po ulicah židovskega mesta ter mora skrbno paziti, da instinktivno ne podzavlja srečujočih ga podčastnikov in častnikov. Toda pred seboj ima še vedno neštivilno težko.

Ubežnik pa blodi po ulicah židovskega mesta ter mora skrbno paziti, da instinktivno ne podzavlja srečujočih ga podčastnikov in častnikov. Toda pred seboj ima še vedno neštivilno težko.

Ubežnik pa blodi po ulicah židovskega mesta ter mora skrbno paziti, da instinktivno ne podzavlja srečujočih ga podčastnikov in častnikov. Toda pred seboj ima še vedno neštivilno težko.

Ubežnik pa blodi po ulicah židovskega mesta ter mora skrbno paziti, da instinktivno ne podzavlja srečujočih ga podčastnikov in častnikov. Toda pred seboj ima še vedno neštivilno težko.

NEVESTA DANSKEGA PRINCA

Pred kratkim je bilo objavljeno, da se je zaročila Eleonora Margareta Green iz New Yorka danskim princem Vigo.

Potne črtice.

A. J. Terbovec.

(Nadaljevanje.)

Mestece Kemmerer je sedež Lincoln okraja, in tje kaj si je treba priboriti pot skozi Granger, razen ako pride človek od severozapada. Granger je simbol najbolj dolgočasnega čakanja, ki je mogoče v deželi svobode, kajutov in pelina. Zdi se, da so železniški vozi redi nalašč tako urejeni, da si deležen dvomljivega užitka čakanja, od dveh do dvanajstih ur. V Kemmerer sem dospel v zgodnjih jutranjih urah in tam mi je dobro jutro voščil mraz, nekako dvajset stopinj pod ničlo. Nos se mi je stiskal, v ušesih mi je zvonilo in v napol zamrznjenih mislih je me motila tista: "My California, I'm so lonesome and blue, yes, long for you, oh dear..."

Sicer pa ni bilo dosti snega in snevi so bili večinoma solnčni in prijetno gorki. Hvalil sem pelinove bogove, da ni bilo huje. Z zanimanjem sem opazoval pse, ki so tekali po cestah, ker vsakemu se je kadilo iz dolgih ust, kot pravovernemu tobakarju. V mestecu samem biva le malo Stovencev. Vsekakor pa se mi zdi vedno omeniti rojaka Mr. Hlačiča, ki ima tam dobro opremljeno garažo in je ob enem zastopnik Studebaker in Chevrolet avtomobilov. Pretečeno leto jih je prodal toliko, da je dobil prvo nagrado. To kaže, da ljudstvo v tej krajini ni "cheap".

Bliznje mesteca Diamondville ima sicer zelo gosposko ime, a drugače je čisto priprostim manir, ker se n. pr. zadovolji še z lesenimi hodniki; ni torej treba, da bi človek tam nosil "cilinder v dva štuka". Pa mi je vseeno ugajalo tam, kajti našel sem le-žbo števil starih znancev in prijateljev, ki so mi bili zelo naklonjeni.

Glence sem se peljal pogledati ponoči pri luninem svitu, ker se mi je zadržilo, da je takrat najlepše. Dasi smo imeli seboj koveče in postelje, nismo tam "kempali", ker je bilo premrzlo.

V Frontier-ju, kjer se je zadnje poletje pripetila velika eksplozija, ki je zahtevala skoro sto človeških žrtv, mislim, da ni več Slovencev.

V Cumberlandu živi nekaj slovenskih družin, a kampa ni več tako živahna, kot včasih. Pri Peternelevih sem bil tako prijazen in gostoljubno sprejet, kot po navadi. Za prenočišče je pa tam težko, torej mi je dal jerperge usmiljen pečlar. Naj ga bogovi poplačajo — recimo s kakšno brhko pečlarico. V Cumberland človek še nekako pride, a ven priti je pokora. Cumberland Limited vlak, sestojec večinoma iz premogovnih kar odhaja od any old time po tretji uri popoldne. Seveda je treba ponižno čakati na njegovo milost. Jaz sem čakal

samo tri ure. Potem smo se guncali proti Kemmererju malo nad dve uri. Če pomislimo, da znaša daljava okoli dvajset milj, je lahko razumeti, kako smo drvih. Edina luč, ki smo jo imeli v našem "pullmanu", je bila ona, ki se je odbijala od belega snega v okolici in se kradla skozi okna. Pridušal sem se po svojih najboljših zmognostih, in na tistem se mi je želal, da bi mi prišel na pomoč oni ameriški general, ki je širši javnosti znan pod imenom "Hell and Maria".

Končno pa sem se resignirano vdal v svoj kismet, zleknil po sedcu in vzdihnil: "Kaj hočemo, prvih sto let je najhuje!"

Sublet je menda največja slovenska naselbina v tem okrožju. Jaz sem tam praznoval svoj rojstni dan, (koliko, ne povem), visoko vzvišen nad nečimernost tega sveta, ker mestece stoji sedemdeset sedem sto sedemdesetdeset čevljev nad morskjo gladino. Počutil sem se dobro, blizu rajskih višav, saj postregli so me imenitno, in čudo prečudno: kalifornijska grozljiva kri je prikipela tudi v te višine! Slava ti, bozanska Californija, ti povzročiš, da je tudi najbolj pust in dolgočasen kraj včasih ves v rožah...

V dolini je kampa Susie, kjer je pred leti bivalo precejšno število naših rojakov. Zdaj je vse mrtvo in zapuščeno in "luna blebda zdaj skoz prazna okna gleda noter v hram..." Čudno je, da so skoro povsod zapuščene hiše in bajte brez vrat in oken, pa z našim nikoli videl človeka, ki "mufa", da bi vlačil vrata in okna seboj. Čuden je pogled na napol podrte bajte, ki prezebajo med snegom in pelinom, in jaz si nisem mogel kaj, da ne bi pomilovalno vzdihnil: "O Suzana..."

(Pride še.)

Parnik zmečkal očeta in sina.

Na božnični praznik se je zgodila v Trstu v prosti luki strahovita nesreča, ki je napravila na meščanstvo silno mučen vtis. Zahtevala je dve človeški žrtvi: očeta in njegovega komaj 4-letnega sina.

Pomorski dobavitelj, Matej Lusit, se je podal popoldne s svojima sinovima, 14-letnim Ivanom in 4-letnim Aleksandrom na parnik "Bosanko", ki je bil zasidran v prosti luki. Na parniku je imel celo vrsto znancev, ki jim je prišel častitav povodom praznikov. Ko se je Lusit poslavljaj od svojih prijateljev, je postalo morje nanadoma silno nemirno. Valovi so se ljuto zaganjali ob obalo. Sin Ivan je bil prvi po mo-

stiču na breg, mali Aleksander pa je hodil za njim. Komaj pa je bil na mostiču, je vsled močnega sunka viharja zgubil ravnotežje in padel v morje med parnik in pomol. Prestrašeni oče je brez pomiselnja skočil za ponesrečenim sinom v vodo. Tu pa se je zgodilo nekaj strašnega. Še predno so mogli drugi prihiti obema na pomoč, je potisnil parnik vihar s tako silo k bregu, da se zadržnil ob pomol in oba nesrečnega popolnoma zmečkal. V nekaj minutah sta bila Matej Lusit in njegov sin Aleksander podobna brezoblični kravavi masi. To se je zgodilo pred očmi številnih mornarjev in drugih ljudi, ne da bi mogli priskočiti na kak način ponesrečencema na pomoč. V obupu je hotel tudi starejši sin Ivan skočiti v morje, kar pa so navzoči preprečili, ker bi postali sicer tudi on žrtev strašne smrti. Zjutraj so potapljači dvignili iz morja mrtvega očeta in sina. Truplo sinčka Aleksandra so našli zmečkan v neki široki razpoki v pomolu, truplo Mateja Lusit pa raztrgano in zmečkan v blatu na morskem dnu. Razmrčene ostanke nesrečnega očeta in sina so položili v skupno krsto in jih pokopali ob ogromni udležbi prebivalstva.

Jaz Martin Dolenc bi rad izvedel za svojega strica ANTONA BAJC. Doma je iz Slavine pri Hruševju pri Postojni. Če kdo kaj ve o njem, ali če sam čita ta oglas, naj mi pošlje njegov naslov na upravo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City. (10-12-1)

Dr. Lorenz, 642 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. EDINI SLOVENSKE GOVORČI IZRAVNIK. SPECIALIST MUŠKIN BOLEZNI. Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vam odpravim in vrnem moč in zdravje. Škalo 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju muških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vaša popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jaz zdravim zastrupljeno kri, mazuje in lise po telesu, boleznin v arit. in padanje las, boleznin v kožah, stareznost, celoblast. živčne in bolzni v moških, jetrah, želodcu, rmanico, revmatizem, katar, slaba žila, nezdruga led. Sredno ure: v ponedeljek: arde iz petih od 8. do polnoči do 8. popoldni v torek: iz sobota od 8. do polnoči do 8. sredo: v nedeljah in praznikih od 11. do polnoči do 8. popoldni.

Dr. Lorenz, 642 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. EDINI SLOVENSKE GOVORČI IZRAVNIK. SPECIALIST MUŠKIN BOLEZNI. Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vam odpravim in vrnem moč in zdravje. Škalo 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju muških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vaša popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jaz zdravim zastrupljeno kri, mazuje in lise po telesu, boleznin v arit. in padanje las, boleznin v kožah, stareznost, celoblast. živčne in bolzni v moških, jetrah, želodcu, rmanico, revmatizem, katar, slaba žila, nezdruga led. Sredno ure: v ponedeljek: arde iz petih od 8. do polnoči do 8. popoldni v torek: iz sobota od 8. do polnoči do 8. sredo: v nedeljah in praznikih od 11. do polnoči do 8. popoldni.

Dr. Lorenz, 642 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. EDINI SLOVENSKE GOVORČI IZRAVNIK. SPECIALIST MUŠKIN BOLEZNI. Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vam odpravim in vrnem moč in zdravje. Škalo 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju muških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vaša popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jaz zdravim zastrupljeno kri, mazuje in lise po telesu, boleznin v arit. in padanje las, boleznin v kožah, stareznost, celoblast. živčne in bolzni v moških, jetrah, želodcu, rmanico, revmatizem, katar, slaba žila, nezdruga led. Sredno ure: v ponedeljek: arde iz petih od 8. do polnoči do 8. popoldni v torek: iz sobota od 8. do polnoči do 8. sredo: v nedeljah in praznikih od 11. do polnoči do 8. popoldni.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKE GOVORČI IZRAVNIK. SPECIALIST MUŠKIN BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vam odpravim in vrnem moč in zdravje. Škalo 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju muških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vaša popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jaz zdravim zastrupljeno kri, mazuje in lise po telesu, boleznin v arit. in padanje las, boleznin v kožah, stareznost, celoblast. živčne in bolzni v moških, jetrah, želodcu, rmanico, revmatizem, katar, slaba žila, nezdruga led. Sredno ure: v ponedeljek: arde iz petih od 8. do polnoči do 8. popoldni v torek: iz sobota od 8. do polnoči do 8. sredo: v nedeljah in praznikih od 11. do polnoči do 8. popoldni.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v kratki povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogod. sestavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kr. štanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .65

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .65

Kadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTNA PROSTA "GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York

